

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO. IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V Z EDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

FEBRUAR	
1 P Ignacij	
2 T Srečnica	
3 S Blaz	
4 C Andrej Korz.	
5 P Agata	
6 S Tit	
7 N S. Predpoina	
8 P Jener in Mate	
9 T Otili in Alek.	
10 S Pepelnica	
11 C Ljudka M. B. C.	
12 P Lincolnovo r.	
13 S Agabus	
14 N I. postna	
15 P Faustina	
16 T Julijana	

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
DRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 24.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 4. FEBRUARJA — THURSDAY, FEBRUARY 4, 1937

LETNIK (VOL.) XLVI.

Vojaštvo zastrazilo tovarne-Upanje na pomiritev Nemčije

Avtomobilske tovarne v Flintu obkoljene od vojaštva po spopadih do katerih je prišlo v ponedeljek. — Stavkarji zasedli še eno tovarno. — Pričakuje se, da bo predsednik Roosevelt moral poseči v položaj, da se dolgotrajna stavka konča.

Flint, Mich. — Nad mesec dni trajajoča avtomobilska stavka v General Motors tovarnah je v ponedeljek stopila v tako resen štadij, da je moralo nastopiti vojaštvo in zastraziti tovarne, da se prepreči spopadi, do kakoršnih je prišlo omenjenega dne. V torek so bile nato vse tukajšnje Chevrolet tovarne obkoljene od vojaštva. Položaj je tako napet, da so bila mobilizirana še dva polka državnih milicijev; doslej sta stala v službi dva polka, ki pa do omenjenega dne nista stopila v akcijo, marveč sta bila nastanjena na drugem koncu mesta.

Kakor je bilo že poročano, so se v ponedeljek pričela zaslusovanja pred okrožnim sodnikom P. V. Gadola na zahtevo vodstva General Motors, da se mora izdati sodna zapoved, da se sedeči stavkarji s silo izženejo iz obeh Fisher Body tovarn. Svojo odločitev je sodnik izrekel sicer šele v torek popoldne, toda iz njegovih raznih pripomb, ki jih je izrazil v ponedeljek, se je moglo soditi, da bo njegov izrek neugoden za stavkarje, kakor je tudi v resnici bil. Delavstvo je zato skušalo uporabiti čas ter se odločilo, da sedeči stavkarji zasedejo še druge tovarne, ki so doslej deloma obratovali. Pri tem je prišlo do spopada med delavstvom in kompanijskimi stražniki, katerim je prišla pozneje na pomoč še mestna policija. V teh homatijah je bilo 18 oseb ranjenih.

Stavkarjem se je posrečilo, da so zasedli Chevrolet tovarno št. 4, na kar je nastopilo vojaštvo in obkolilo vse tovarne, da se prepreči nadaljnji spopadi. Vojaštvo je prejelo ukaz, da ne sme nikogar pustiti v tovarne. Na ta način je v torek grozilo sedečim stavkarjem, da bodo morali ostati brez hrane, vendar pa se je še isti dan popoldne ta ukaz preklial.

Kakor je kazal v torek splošni položaj, se na lepem stavka ne bo končala, kljub temu, da je sodnja ukazala s silo izgnati stavkarje iz tovarn. Sigurno je namreč, da bi pri tem prišlo do prelivanja krvi, česar pa governor Murphy bržkone ne bo dopustil. Velika verjetnost zato obstoji, da bo v tej kritični uri moral poseči vmes predsednik Roosevelt sam. Kakor se poroča iz Washingtona, se predsednik tudi pripravljaja k temu koraku, in sicer se namerava v ta namen poslužiti narodnega odbora za delavske odnose, kateri je bil ustanovljen na podlagi Wagnerjevega delavskega zakona, in katerega namen je, da preprečuje industrijske spore in zagotavlja kolektivna pogajanja. Na podlagi tega zakona bi se nato uvedlo med avtomobilskim delavstvom gla-

ANGLEŠKO POPUŠČANJE

Anglija upa, da bo mogoče pridobiti Nemčijo za evropsko razoroževanje.

London, Anglija. — Kljub neugodnim izjavam, ki jih je podal Hitler v svojem sobotnem govoru, Anglija še ni izgubila upanja, da bo mogoče pridobiti Nemčijo za sodelovanje pri razoroževanju Evrope. Zunanji minister Eden se je v ponedeljek izrazil v nižji zbornici, da bi angleške vlade nič bolj ne razveselilo kakor to, ako bi se Nemčija pričela udeleževati splošnega dela za dobrobit Evrope.

Iz obnašanja angleške vlade se razvidi, da je ta pripravljena k skrajnemu popuščanju napram Nemčiji in ji bržkone dovoliti tudi razne koncesije. Mednarodna razorožitvena konferenca se sestane k ponovnemu zasedanju 6. maja. Malo je upanja, da bi se tekom teh treh mesecev odnosi med Nemčijo in drugimi veselilami, zlasti Anglijo in Francijo, tako izčistili in ugladili, da bi bila Nemčija pri volji, sodelovati pri tej konferenci; vendar izključeno tudi to ni.

SLOVENSKI PIJONIR MR. JOŽEF ŠTUKEL NAGLOMA UMRL

La Salle, Ill. — V nedeljo dne 31. januarja je tukaj umrl nagle smrti Mr. Jožef Štukel, znani ugledni slovenski pionir v Ameriki. Umril je na stopnjicah cerkve sv. Roka. Pokojnik je bil v drugo oženjen in zapuščat žalujočo soprogo iz drugega zakona. Iz prvega zakona pa za pušča dva sinova, eden je duhovnik, preč. g. Joseph Štukel, župnik hrvatske župnije v Chicagi, na 60ti in Marshfield Blvd. Pokojnik je bil rodom iz solnčne Belokrajine, katere se je vedno rodoljubno spominjal. V Ameriki je bival nad 50 let. Bil je že v visoki starosti nad 70 let. Bil pa je še vedno agilen skoro do zadnjega. Pred 45 leti je bil eden izmed glavnih javnih delavcev, ki je vred z drugim zasnoval prve slovenske podporne organizacije v Ameriki K.S.K. Jednote. Bil je njen prvi predsednik in še pozneje je vedno navdušeno deloval za isto. Z njim je padel eden najvažnejših naših slovenskih pionirjev v tej zemlji. Naj mu dobi Bog bogato poplača vsa njegova dobra dela za slovenski narod. Njegovim žalujočim soročnikom pa naše globoko sožalje.

sovanje, za katero unijo se to odloči, in s to unijo se bo morala nato korporacija pogajati.

NAZNANILO

Vsem prijateljem in somišljenikom katoliškega tiska in katoliške miselnosti med nami sporočamo, da sta vodstvo lista "AMERIKANSKI SLOVENEK" in vodstvo lista "AVE MARIA" sklenila prirediti po naših slovenskih naselbinah DNEVE KATOLIŠKEGA TISKA.

To bodo nekaki shodi vseh katoliško mislečih in zavednih ljudi, ki se zanimajo za gibanja in delovanja katolištva med nami. Na te shode bo vabljena vsa naša javnost. Nastopali bodo izbrani govorniki, ki bodo pojasnjevali nujna pereča vprašanja, ki jih postavljajo v javnost tekoči politični, gospodarski in drugi dogodki po svetu, na katere je treba gledati tudi katoličanom in iste soditi z vidika katoliškega naziranja. Ti shodi bodo poučni.

Prvi tak shod se sklicuje za Chicago in vso okolico za NEDELJO DNE 14. FEBRUARJA OB 3. URI POPOLDNE v šolski dvorani sv. Štefana na Lincoln cesti in Cermak Road. Zapomnite si datum in čas in pridite gotovo vsi, ki to čitate v obilnem številu na ta shod. Povejte to novico tudi svojim prijateljem in znancom in pripeljite jih s seboj na shod.

Natančen program in vse drugo sledi v prihodnjih številkah.

To objavljata in sklicujeta lista

"AMERIKANSKI SLOVENEK" in "AVE MARIA".

NAČRTI GENERALA FRANCO

Gen. Franco podal obris svojega bodočega programa.

New York, N Y. — Vodja španskih nacionalistov, gen. Franco, je odgovoril na razna vprašanja, ki mu jih je pismeno stavil neki tukašnji list. V tem odgovoru ni zanikal, da je naklonjen fašizmu zlasti zaradi njega odločnosti, da prepreči razširjanje komunizma, in da namerava tudi Španijo urediti po tem sistemu. Dalje je izjavil, da se bodo odnosi med cerkvijo in državo uredili v posebnem konkordatu z Vatikanom. Končno je njegov načrt, urediti državo v notranje tako, da se doseže enakost in ne bo razrednih bojov, in da bo cela Španija združena, nerazcepljena v posamezne avtonomne države.

BREZPLAČEN POUK ZA ODRASTLE

Chicago, Ill. — Za odraste osebe bo WPA oddelek za izobrazbo nudil pod pokroviteljstvom šolskega vodstva pouk v raznih predmetih, katerega se lahko udeležuje vsakdo brezplačno. Pouk se bo vršil v Bethlehem Center, 1853 So. Loomis st., in, kdor se želi udeleževati tega pouka, ki se bo dajal v večernih urah, naj se takoj registrira. Poučevali se bodo sledeči predmeti: Steonografija, dramatika, šivanje in angleščina.

IZVEDBA SMRTNE OBSODBE

Moskva, Rusija. — Nad 13 možmi, ki so bili ob zadnji obratnaji obsojeni na smrt, se je smrtna obsodba izvršila v ponedeljek. Popolnoma v tajnost pa so zavite okoliščine glede usmrtnice in se ne ve niti, kje se je izvršila, niti kako, niti ob kateri uri. Domneva pa se, da se je čin izvršil v kleti Labianka ječe, sredi Moskve.

VATIKANSKO POROČILO O ŠPANJI

Vatikan. — Vatikansko glasilo je zadnji ponedeljek objavilo članek o položaju v Španiji. V njem se povdarja, da je bilo tekom sedanjega revolucije pobitih 40 do 50 odstotkov španskih duhovnikov; predno se je vojna pričela, je bilo tamkaj okrog 33.500 duhovnikov. Od škofov katerih je bilo skupno 60, jih je našlo smrt 11. Duhovniki, ki so ostali pri življenju, se ali skrivajo, ali pa so zaprti.

KRIŽEM SVETA

Viterbo, Italija. — Iz tukašnje katedrale je bilo ukradenih sedem dragocenih slik, ki so bile izdelane v 14. stoletju. Domneva se, da bodo skušali tatovi izvoziti slike v tujezemstvo, zato je bila naročena obmejnim stražnikom stroga čužnost.

Havana, Kuba. — Delavski departament je objavil, da je vlada dala v Santiago izdelati koncentracijska taborišča, v katerih bo internirala tujezemske delavce, zlasti s Haiti in z Jamajke, katere namerava odpraviti domov, da dobe domačini delo.

Vatikan. — Za 7. marca se pripravljaja posebna svečanost, ko bo papež podelil italijanski kraljici Eleni odlikovanje "Zlate rože" ob 40. obletnici njene poroke. To je najvišje odlikovanje, ki ga lahko podeli papež, in je bilo uvedeno v 11. stoletju.

VAŽEN VZROK ZA RAZPOROKO

Chicago, Ill. — Sodisce je v ponedeljek dovolilo razporoko Mrs. H. Jos. Reihman, ki je svojega moža že prej zapustila. Navedla je, da jo je k temu činu pripravil mož s tem, ker je raztresal žaganje po preprohah, ko je prišel domov z dela; zaposlen je bil pri nekem lesnem podjetju.

BORBA Z VODAMI

Mesto Cairo, Ill., z nasipi odvrča naraščajočo vodo.

Cairo, Ill. — Dočim so se druga mesta, ležeča višje gori ob teku Ohio reke, po veliki večini že rešila usodnega vodovja, sta pa za to mesto bila ponedeljek in torek prava kritična dneva. Mesto leži na nekakem potoku, ki ga tvori Ohio reka z Mississippi reko, v katero se izliva. Ogromne množine vode, ki jo je prinesla Ohio, se niso mogle dovolj hitro odteči in tako so zalile tukašnje okolice. Mesto samo pa je bilo hlabro na delu, da je višalo nasipe ob reki, in pri tem je bilo neumorno zaposlenih okrog 4500 mož. Kakor kaže, bodo v tej borbi zmagali.

JAPONSKA DOBILA NOVO VLADO

Tokio, Japonska. — Pretekli ponedeljek se je končala vladna križa, ki je trajala deset dni, ko je cesar Hirohito postavil na vodstvo države novo vlado. Vlado je sestavil general Hayashi in tako bo zopet imelo pri vladi vojaštvo glavno besedo.

USPEŠNI HITLERJEVE ŽENITNE KAMPANJE

Berlin, Nemčija. — Kakor objavlja finančno ministerstvo, izkazuje Hitlerjeva kampanja za pospeševanje ženitev popoln uspeh. Kakor znano, daje vlada revnim dekletom doto v gotovini, da se lahko poroče, in okrog 700.000 deklet se je s pomočjo te podpore poročilo. Vlada je izdala za nje okoli 150 milijonov dolarjev, doslej pa je s tem, da je 700.000 žensk pustilo delo in s tem dalo mesto drugim; obtem pa se je tudi rodilo do pol milijona otrok in porastu števila prebivalstva posveča Hitler veliko pozornost.

Iz Jugoslavije

Huda nezgoda na postaji Otoče na Gorenjskem, katere žrtev je postala poštna upraviteljica Lotričeva iz Kropce. — Velik požar pri Ormožu, kateri je uničil imetje štirin posestnikom. — Razne vesti.

Štrta pod kolesi avtomobila

Otoče, 12. jan. — V nedeljo zvečer se je dogodila na postaji Otoče huda nezgoda. Z večernim vlakom se je pripeljala iz Skofje Loke v Otoče kropska poštna upraviteljica g. Rezika Lotričeva. Na postaji je čakal njen zaročenec, uslužbenec v kropski tovarni. Ko sta šla iz postaje po temni poti ob progi, sta zaslišala za seboj voz, ki je bil brez luči. V naglici sta se umaknila vsak na drugo stran poti. Potniki, ki so prav tako oddajali iz postaje proti Ljubnemu, Brezjam in Otočam so zaslišali ubupen krik: "Pomagajte!"

Ko je voz poln romarjev odšel mimo gruče ljudi je posvetil v temo zaročenec Lotričeve. Nudila se mu je strašna slika: Lotričeva je ležala onesveščena, vsa v krvi. Kolesa voza so ji šla čez glavo in trup in jo močno ranila. Nesrečnico so odnesli v bližnjo gostilno, jo izpirali in skušali zbuditi, kar jim pa dolgo ni uspelo. Brzojavili so po zdravnika, ki je ugotovil, da so poškodbe posebno na glavi zelo hude in bo morala g. Lotričeva v bolnišnico.

Težke prizadeti posestniki

Ormož, 11. jan. — Iz Ormoža nam poročajo o strahovitem požaru ki je divjal preteklo soboto v vasi Loperčice. Okrog 1. popoldne je nastal ogenj pri posestniku Antonu Paklavcu. Zaradi silnega vetra se je požar bliskovito razširil na sosednje objekte sosedov Antona Tropa, Tomaža Zibrata in Franca Horvata. Kljub takojšnjemu nastopu domačih gasilcev in pomoči, ki so jo nudile gasilske čete iz sosednjih krajev, ni bilo mogoče zadušiti požara ter je navedenim posestnikom zgorelo vse imetje. Po nečloveških naporih se je gasilec jedva posrečilo, da so preprečili nadaljnje širjenje požara, da ni uničena cela vas. Prizadetim posestnikom so rešili samo živino iz hlevov, vse drugo: živež, stroji, orodje in vozovi pa je uničeno. Škod znaša več sto tisoč dinarjev krita pa je le z malenkostno zavarovalnico. Kako je ogenj nastal, še ni ugotovljeno, verjetno pa je, da ga je povzročil nesrečen slučaj.

Težke sani so šle čezenj

V ljubljansko bolnico je bil pripeljan 23 letni posestnikov sin Andrej Kunčič iz Begunj

V letošnji kampanji

je določenih nad 150 zelo praktičnih predmetov za kampanjske nagrade za stare in mlade. Poskrbite da dobite čimprej naš kampanjski katalog.

na Gorenjskem. Peljal je težko naložene sani s hlodi, ki so se pa na ledenih tleh prekuenile tako nesrečno, da je Kunčič padel pod nje in sani so šle čezenj. Sani so Kunčiča težko poškodovale prsa in mu prizadejale hude notranje poškodbe.

Napaden

V Zlatem polju pri Lukovici je nekdo napadel 30 letnega delavca Viktorja Pogačarja in ga nevarno poškodoval s kolom po glavi in hrbtu.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Franja Bolte, rojena Dolinšek. — V Prevaljah je umrl Peter Kordež, po domače Dobrovnikov oče. — V ljubljanski bolnici je umrla Fani Preve, rojena Bajželj, gostilničarka in posestnica iz Kamne gorice. — V Pobrežju v Mariboru je umrl Matija Kegl upokojeni železničar star 60 let. — V Trbovljah je umrl Franc Lorb, cerkvenik župne cerkve star 51 let.

Saje povzročile požar

Saje so se vnele v dimniku hiše posestnika Alojzija Valherja na Velikem Boču pri Selnici. Vnela se je tudi streha in svinjaki. Tako je ogenj uničil ostrešje na hiši, žitnico, razni inventar in v ogneju je poginilo tudi 15 kokoši. Škode je nad 16.000 dinarjev.

Konji so se splašili

V Podgori pri Št. Vidu so se splašili konji 47 letnemu kovaču Jožetu Ribnikarju. Ribnikar je padel z voza ter se nevarno poškodoval.

Roko mu je odtrgalo

V Ehrlichovi tovarni v Mariboru je prišlo do nesreče, pri kateri je stroj odtrgal levo roko 26 letnemu delavcu Zorku Kopaču.

KJE naj dobim novega naročnika? — Stopi med svoje znance, prijatelje in sosedje. Povej jim, da je "Am. Slovenec" zanimiv list, opozori jih na zanimivo povest in drugo koristno vsebino, ki jo prinaša. In ti dobil boš novega naročnika. Uprava pa ti bo poslala za vsak dolar, ki ga boš poslal za nove naročnike po 4 kampanjske kupone in zraven katalog kampanjskih nagrad, iz katerega si boš izbral bogate nagrade po svojem okusu in želji. Požuri se, da čimprej dobiš katalog kampanjskih nagrad!

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telephone: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti dospelani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Napadi

Napadi so šment. Že izraz vsebuje nekaj zahrbtnega, saj bo napad različen od odkrite borbe. Kdo ljubi kak napad, kdo naj bi se ne pritoževal, ako je napaden? Zdi se, da so pri "Prosveti" prav posebno hudi na — napade, in so jih lansko leto beležili natančno in jih našteali — klerikalnih napadov, pravijo, do 96 in še nekaj. Hudo se jih morajo tudi bati, dasi bodo kaj takega enako hudo tajili. Čemu toraj tako natančni zapiski? Da se jih ne bojijo, o tem sem celo jaz prepričan, dasi pojamarajo. Je nekaj drugega zadi za temi — napadi. Grd in zloben je že radi napada tisti, ki napada, zato ni bilo morda 96 borb, spopadov, bitek . . . ampak 96 "napadov", saj bodo čitatelji zaškripali z zobmi, ali pa prelili kako debelo solzo, ko so ti hudobni klerikalci v teku enega samega leta "napadi" tolikokrat Prosveto in glavno glavo pri Prosveti. Pri vsem tem tudi jednota ne sme izostati, da je bila jednota napadena, ker to še bolj zaščemči vsakega člana in mora oporeči se tako kladestega člana, saj jednota je članstvo in član je jednota. In potrkam se na grešna prsa, menda je prišlo največ teh zelo številnih napadov od mene, starega gorskega fajmoštra, ki tako hudo — napada, dasi je že tako star. Še 24 drugih napadov je bilo, točno toraj 120.

Čemu to naštevavanje in javkanje radi napadov? Razlog je prozoren.

Čitatelji Prosvete naj bi razvideli iz tako številnih napadov, kakšni hudobci so klerikalci, ki napadajo, kakšen revež je urednik, ki ga napadajo, dalje tudi, kakšen junak je ta urednik, ki je odgovoril na napade 59 krat, in še, kako zlobni so ti napadalci, saj napadajo — jednota, in urednik nosi breme teh napadov na svojih plečeh, kakor orjak Atlas ves svet.

Ali je le nemu čitatelju prišlo pri tem na misel, da bi bil vprašal: odkod prihaja, da ti klerikalci napadajo? Ali gre res le za kak prešeren napad, ali pa morda gre za — odbijanje na napad? Tu je point. Kolikor je pri številu prizadeta moja malenkost na Pisanem polju, lahko z mirno vestjo trdim, da sem odgovoril vedno le, ko sem zasledil izvršen napad . . . in upam, da tako tudi drugi. Mi bi lahko metlo obrnili, in pojamarali, da smo bili 96 krat napadeni v našem prepričanju, ampak vsaj jaz ne bom klaverno jamral. Jaz vidim le borbe za naziranje, in borba je življenje in življenje je borba.

Laž? Resnica

Španija kastanija — čudna vas. Gre mi le za vesti, ki prihajajo iz pristno katoliških virov, drugo me ne briga. Nasprotni listi skoroda ne morejo priti do sapa, da razglašajo vse take katoliške vesti za — laži, prav name-ravane laži, saj govorijo o "jezuitski kuhinji laži v Rimu" itd. Niti kake pomote ne pripustijo, kakor se je pripetila z jezuitom Vitoriom. Sicer je baje sam Vitorio pomoto popravil, pa se "Proletarec" ne more dosti zgražati in zaf-krkljivo dostavlja: "Še se gode čudeži".

Vzamem vest iz Barcelone. Vseh duhovnikov niso popufali, ta ali oni se je pravočasno skrili, in vsi ljudje ne postanejo zverine. Tudi jaz sem bežal, ko so začele frčati svinčenke. V Barceloni pa je mnogim le še utripala žilica. Kako naj izvedo, da se tu ali tam skriva kak duhovnik? Poslali so v hišo mlade deklice, ki so zavile oči, češ, tam in tam je bolnik, ki bi rad bil spreviden. Ali ni pri vas kak duhovnik? Duhovnik se je odločil, pa so pred dotično hišo njega — sprevideli, ker vse je bila le past, in roba je uspela. Tako vest. Ali je — zlagana? Poleg nisem bil, kakor tedaj, ko so poročali, da so me na Koroškem ustrelili. Tako ta vest.

Ako ni laž, je početje prav satansko. Vem pa za nekaj sličnega, enako satanskega, in tu ni nobene mogoče pomote ali laži, vse je gola in dobesedna resnica. Dekan V. Limpf v Kapli je bil vzor slovenskega duhovnika. Po plebiscitu pa je zapihala huda sapa. Tudi njega so pod pretvezo izvabili, da naj gre sprevidet navideznega bol-

nika v temni noči. Na potu so počili strelji, v roko je bil zadet, vsaj na posledicah je umrl. Tu pravi umor. Kaj pa z moricem? Ali so ga prijeli? Vse ga je poznalo, pa živi morda še danes, saj je sapa še vedno južno-hladna za take na Koroškem.

Umor na Španskem, če je vest resnična, umor na Koroškem, in tu je vse gola resnica. Ali naj zapišem vsaj o tragediji v človeškem življenju? Materialisti bi se le muzali, ko bi kaj zapisal, naj se muzajo. Če ostane pri muzanju, življenje ni le grozna tragedija, pravi pek el je, in Simon Gregorčič je spesnil "Človeka nikar".

Satan bi se na noben način ne naročil na katoliški časopis, bi rajši iz svoje kože skočil in iz svojega pekla pobegnil, kakor da bi on pod svojo peklenko streho sprejel nekaj katoliškega. Tako tudi za katoličane ni prav nič pohvalno, še manj pa lepo, da bi naročali in sprejemali pod svojo streho brezverske časopise. Bodimo značajni katoličani, da se nam satan in njegovi privrženci ne bo smejali.

Tudi med nami Slovenci v Ameriki ima Satan svoj tab- bor in Bog svojega. Dva tabora imamo in med njima je jasna črta. Si kar si in dvoje ne moreš biti. Ko je po prevratu na Madžarskem nekaj časa mesaril zloglasni Bela Kun, so dejali pošteni ljudje, da tiste dni ni bilo v peklu nobenega vruga več, ker so bili baje vsi na Madžarskem. — Točasno so sigurno na Španskem in med nami Slovenci se kolekta za nje, ker španskim komunistom že zmanjkuje krogelj in bomb. Prosveta naučuje za to zbirko. Nad \$3,000. se je že zbralo v ta namen. Kadar gre pa za slovenske zveže, gre pa tako težko denar izpod rok. Na Dolenjskem gradijo sirotišnico. Noben znani socialist ni dal kaj za ta namen. Morda zato, ker jo bodo sestre vodile. Za španske komuniste, ki cerkve podira- jo, duhovnike morijo in redovnice, za te pa dajejo.

VELIKO ZANIMANJE V JOLIETU!

Joliet, Ill. Vse me sprašuje kdo bo letos jolietjski kandidat v letošnji kampanji "Amerikanskega Slovenca." Vse se zanima za to kampanjo, kakor še nikoli. Vsem tem pa danes tukaj slovesno javljam, pa ne samo čitateljem tega lista v Jolietu, marveč po vsej tej široki Ameriki in po vsem svetu in naj ta glas gre od juga do severa in od vzhoda do zapada, da naša ugledna slovenska naselbina na sv. Jožefa v Jolietu ima za kandidata v tej kampanji uglednega in agilnega rojaka moža Mr. Johna Russa, katerega danes slovesno nominiram in postavljam na fronto.

S tem pa je razpisana tudi generalna mobilizacija vseh sil naše velike naselbine, vseh prijateljev katoliškega tiska, da vsi tekom te kampanje delamo vsak na svoj način, da bo naša naselbina sijajno zmagala pod vodstvom našega vrliga kandidata Johna Russa. Pokažimo se da Joliet je še vedno tisti slavni slovenski Joliet, ki je in še vedno zasluži ime slovenskega Rima v Ameriki. Pokažimo, da se zavedamo važnosti velikega časa, ko je treba jačiti vse kar je katoliškega, predvsem pa katoliški tisk, ki je najuspešnejše orožje za širjenje naših do-

štrev in vsega katoliškega življenja in gibanja med nami. Zato vrli Jolietčani storite v tej kampanji vse, da bo naša vrla naselbina šla naprej in tudi sijajno zmagala. Tista srebrna kupa, in pa veliko proslavo zmagice moramo letos imeti v našem slovenskem Rimu. Vse zastoj, tako smo zapisali na naše zastave in mi gremo naprej, naprej in naprej! Joliet to pot mora zmagati.

Mi bomo v tej kampanji delovali na vso moč, tudi če se bo treba s samo papriko namazati. Je vse zastoj zmagice mora biti naša. V starem kraju v neki vasi je živel kmet, ki je imel dobre volje. V dolino navzdol, so radi vozili, ali bože moj ko so zagledali klanec in hrib so začeli z ušesi migati, otepavati z repi in nista šla pa nista šla. Nekega dne je privozil s temi voli kmet v Metliko in tja je dobro slo, ko vsa pota držijo navzdol, ali za nazaj se je kmet bal kaj bo, ko je poznal lastnost svojih volov. Ustavil je v neki gostilni, kjer so prodajali dobro vinco in okusne klobase in druge dobrote. Ko se je z vsemi dobrimi rečmi namazal od znotraj je postal zgovoren in je drugim gostom pravil o svojih volih. Pa se oglasi eden izmed gostov. Očka kaj bi jamrali in se bali radi volov.

Želim Vam v tej kampanji dosti novih naročnikov in pozdravljam vse Slovence po Kanadi, Zdr. državah in vsem svetu! Mr. in Mrs. Sodec in J. Kraševac.

—o—

PUSTNA NEDELJA V WAUKEGANU

Waukegan, Ill. Delavske razmere so se pri nas že dobro izboljšale in prav malo ljudi je še brez dela in zaslužka. Vreme imamo tudi prav lepo za ta čas; in tako se nam je polagoma približala že tudi pustna nedelja. Da bomo to nedeljo še bolj veseli in dobre volje, priredi društvo Vitezov sv. Jurija, maškeradno veselico. Že nekaj časa sem se čuje, da bo precej velika udeležba mask, zato je društvo določilo za najlepšo in najgrjo masko, nagrade. — Godba bo za to nedeljo tudi izvrstna, ki vas bo gotovo ogrela. Ta godba, katero smo izbrali, bo prvič igrala na našem odru. Za prigrizek bomo imeli brezplačno "špehovo." Društveni odbor vabi občinstvo iz Waukegana in North Chicago ter bližnjih krajev, da nas na tej veselici poseti v velikem številu. Na svidenje na pustno nedeljo dne 7. febr. zvečer v šolski dvorani. — Pozdrav čitateljem. Anton Bespalac

—o—

VESTI IZ MRZLE MINNESOTE

Ely, Minn. Dne 25. januarja je naš č. g. župnik Rev. Fr. Mihelčič daroval poročno sv. mašo za novoporočence Dr. Paul W. Searles, iz Rochesterja, Minn., in Miss Katarina Grahek iz Ely, Minn., ki sta postala mož in žena. Poroča se je vršila na kar najbolj slovesen način, kar jih je še bilo v naši cerkvi. Kot častni tovariši in tovarišica sta bila Dr. Charles Betlock iz Rochesterja in Miss Ana Grahek z Ely, nevestina sestra. Nadaljne tri tovarišice so bile Miss Maude Searles, Miss Hilda Pluth in Mary Pa-peš; tovariši pa Carton Searles iz Minneapolisa, John Grahek, nevestin bratranec in Edward Beisenger iz Minneapolis. Cerkev je bila povodom poročne slavnosti napolnjena večina ženskega spola. — Ženin Dr. Paul Searles je sin John D. Searles iz Minneapolisa, nevesta pa hčerka Stefana in Katarine Grahek na East Chapman St. Cerkveni zbor pod vodstvom Miss Mary Hutar, je zapel novoporočence pesmi častitk. — Obed za novoporočence in goste je bil pri nevestinih starših. — Novoporočencema veliko sreče in zadovoljnosti v novem stanu. Jernejčan

—o—

POPRAVEK

V zadnjem poročilu o "Aktiji za novi list — mesečnik," se je vrnila neljuba pomota pri krajevni označbi, pri imenu Miss I. Lukck, ki biva v Bridgeville, Pa. in ne v Bridgeport, Pa., kakor je bilo pomotoma navedeno.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Mr. Martin Kremesec Chicago, Ill. — Naš znani slovenski pijonir, Mr. Martin Kremesec, ki se je že pred par tedni ponesrečil pri delu v svoji službi in si poškodoval no- ga, je že boljši in upamo, da ne bo dolgo, ko ga bomo zopet videli med nami. Pri delu mu je padlo neko železo na nogo in mu jo poškodovalo, da par tednov ni mogel stopi- tj na njo. Noga se mu počasi zdravi in stanje boljša, kar mu vsi prijatelji iskreno želijo.

Izreden slučaj Cleveland, O. — Izredno redek slučaj se je pripetil te dni v Lutheran bolnici, kjer je rojakinja Mrs. Helen Pirnat, stara 26 let, povila krepkega dečka, kateri je prišel na svet s popolnoma razvitim zobom v spodnji čeljusti. Glavna bolničarka v bolnici, ki je pomagala že pri 7200 rojstvih, je omenila, da še ni videla otroka, ki bi prišel na svet s popolnim zobom.

Na obiske Milwaukee, Wis. — V Kalifornijo se je podala Mrs. Gertrud Herga z West Allisa, da obišče svojega brata; pri katerem namerava ostati do spomladi. V zeleni Washington, v mesto Seattle, na daljni zapad, je odpotoval rojak Mr. John Vidergar, kjer namerava obiskati svoje sorodnike in prijatelje. Baje se bo na povratku ustavil tudi v Kaliforniji in v Montani, kjer bo obiskal svoja brata. — K svojememu sinu v Mobile, država Alabama se je stalno preselila Mrs. Johana Recelj iz West Allisa, katere soprog je bil nedavno ubit od avtomobila.

Umrl so — V Clevelandu, O., je umrla Terezija Franko, roj. Grdanec v starosti 47 let. Doma je bila iz vasi Cerina, fara Catež ob Savi na Dol. V Ameriki je bivala 24 let. Zapušča moža, eno hčer, brata in sestro.

— V La Salle, Ill., je umrla Helena Pohar v starosti 58 let. V Ameriki je živela 26 let in zapušča moža in devet otrok.

— V Wandling, Pa., je umrl rojak Frank Kolar v starosti 72 let. Doma je bil iz Trbovelj in je živel v Ameriki 45 let. Zapuščeno ženo, tri sinove, hčer in eno sestro.

— V Walsenburgu, Colo., je umrla J. M. Bajuk. Rojena je bila v Gorici vasi pri Ribnici in zapušča moža, sina in pet hčera, v državi Montana pa sestro.

— V Clevelandu, O., je umrla Ana Bole, rojena Plut, v starosti 56 let. Doma je bila iz Bogdanje vasi, fara Žužemberk. V Ameriki je bivala 35 let. Zapušča sedem otrok.

"TARZANOVA DVOJNIKA"

(49)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko je Tarzan hitel po od sonca razbeženi in izsušeni zemlji Doline smrti, da čimprej pride na drugo stran, je kmalu opazil na tleh na pol razpadlo okostje, ki je kazalo, da je to bil nek- daj človek. Kmalu je dospel do drugega in tretjega in tako dalje. Zdelo se je, da je dolina posejana z okostji.

To bi moralo biti Tarzanu v svirilo, kaj ga čaka v tem strašnem kraju, če se ne vrne, toda že prevečkrat je v divji Afriki gledal smrti v oči, da bi ga moglo kaj takega oplašiti. Neustrašeno je nadaljeval svojo pot. Hitel je, da čimprej pride do zaželjenega cilja, ne vedoč, da hiti v svojo lastno pogubo!

Ves trepetajoč od groze je Tarzanov spretnjevalec, ki je bil poslan od poveljnika Gala Gala, da zvidi Tarzana v Dolino smrti, opazoval vsak Tarzanov korak. Vsa trenutka da zagleda strašno reč, ki se nenadoma prikaže in ugonobila Tarzana, kot je ugonobila še vsakega, ki si je upal v ta strašni kraj.

Medtem ko se je Tarzan mučil v Dolini smrti in prepričanju da bo skoro zagledal Dicka in Doca ter ju rešil iz rok divjaskih Moogawa, sta tudi ta dva preživljala svoje življenje v strahu. Komaj so ju bili odvleči nazaj v temno kočjo, že se je prikazal zunaj strašni in zopni divjak-čarovnik In-tamo.

Pika, poka pika, poka!

Pika, poka, pika, pok! — Fantje se na vojsko peljejo!

Kanoni so se začeli oglašati iz vseh večjih naselbin in tudi manjše se že oglašajo. Vsaka naselbina kliče na korajžo in izvalno strelja iz svoje zasede. Drugi zopet odgovarjajo in vojska bo huda — a po vojski pa sladka zmaga, kjer bodo že zmagali. In kje bodo zmagali? Tam, kjer se bodo bolj vojskovali, tam bo zmaga, tam bomo slavili zmago letošnje kampanje.

Vsem polagamo na srce to, da naj zlasti v tej prvi polovici, ko glasovi štejejo desetkrat več, kakor bodo v zadnji polovici kampanje, da zdaj skuša napraviti vsak kar se da, da si sezida visok obrambni zid, ki ga bo čuval pozneje, da ga ne bi kdo premagal.

VELEČ. G. KANONIK JOHN J. OMAN, slovenski župnik pri sv. Lovrencu v Clevelandu, Ohio, je dobil te dni od Mrs. A. Gihha, Cleveland, O. 3 stare naročnine, kar mu da 12,500 glasov; od Mrs. E. Smolich, Aurora, Minn. 2 nove pol letne naročnine, kar da 50,000 glasov; od Mr. John Jager, iz Alliquippe, Penna. 1 novo naročnino za stari kraj 60,000 glasov; od Mr. Jakob Resnika, Cleveland, Ohio, naš zastopnik, 1 novo in 5 starih naročnin kar da 61,250 glasov. Veleč. g. kanonik J. J. Oman ima s tem 183,750 NADALJNIH GLASOV.

MR. JOŽEF FAJFAR iz Chicage je dobil te dni 1 novo in 9 starih naročnin, kar mu da 62,000 NADALJNIH GLASOV.

VELEČ. G. P. CIRIL ZUPAN, slovenski župnik iz Pueblo, Colo., je dobil te dni od Mrs. Antonije Blatnik iz Chicage, 6000 NADALJNIH GLASOV.

MR. JOHN PRISEL, naš agilni zastopnik v Clevelandu, Ohio, je nam poslal 3 nove in 17 starih naročnin, kar da 165,000 GLASOV, s katerimi nominira za kandidata **PREČ. G. MATIJA JAGER**, pomožnega župnika pri slovenski župniji sv. Vida na St. Clair.

MRS. LUCIJA GREGORIČ, naša naučena in delavna zastopnica v Milwaukee, Wis. je nam poslala 1 novo in 17 starih naročnin, kar da 115,000 GLASOV, s katerimi nominira za wisconsinskega kandidata **PREČ. G. RUDETA POTOČNIK**, župnika slovenske župnije sv. Cirila in Metoda v Sheboygan, Wis.

MR. JOHN KRAMARICH, naš marljivi zastopnik v Jolietu, Ill. je dobil 1 novo in 6 starih naročnin, kar da 48,000 GLASOV, s katerimi on nominira in proglašuje za jolietkega kandidata **MR. JOHNA RUSS**.

MR. MATHIAS KLUČEVŠEK, naš delavni in naučeni zastopnik iz Johnstowna, Penna. pošilja 1 novo naročnino, ki da 25,000 GLASOV in s tem nominira in proglašuje za kandidatino **MRS. MARGARET POZNICH**, našo dobroznano bivšo naučeno zastopnico v Clevelandu.

Tako torej za pravdo staro že puške govore. Naprej junaki! Kdo bo na prvem mestu prihodnjic? Kakšne bombe imate letos drugod kot v Minnesoti, Pennsylvaniji in drugih krajih. Come on, pokažite se!

Kandidatje se nahajajo v naslednjih pozicijah:

- RT. REV. JOHN J. OMAN, Cleveland, O.....258,750 glasov
- REV. MATIJA JAGER, Cleveland, O.....165,000 "
- MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Ill.....146,000 "
- REV. RUDE POTOČNIK, Sheboygan, Wis.....115,000 "
- MR. JOHN RUSS, Joliet, Ill.....48,000 "
- REV. P. CIRIL ZUPAN, Pueblo, Colo.....43,500 "
- MRS. MARG. POZNICH, Cleveland, O.....25,000 "

KDO BO NA VRHU LISTE PRIHODNJIC?

STOŠTIRIDESETLETNI JUBILEJ SLOVENSKEGA ČASNIKARSTVA

Meseca januarja letos je minilo stoštirideset let, odkar je izšel prvi slovenski časopis. To so bile "Lublanske Novice Jann. Fridr. Egerga". Prva številka, prvega slovenskega časopisa je zagledala beli dan, kakor je napisano na naslovni strani "v sredo, 4. prosenca". List je urejal in pisal prvi slovenski časnikar, ki je bil, kakor se je to tudi dostikrat pozneje dogajalo, tudi pomemben kulturni delavec, pisatelj. Ta mož je bil Valentin Vodnik — prvi slovenski žurnalist.

Vodnika moramo smatrati za očeta slovenskega periodičnega tiska, to je tistih tiskanih del, ki so izhajali v rednih presledkih in ki pomenijo prednik dnevnega časopisa. To je bila Vodnikova pratika, ki je izšla zaporedno l. 1795, 1796 in 1797, ko je Vodnik mogel uresničiti svojo dolgoletno željo in spraviti na svetlo tudi prvi pravi slovenski časopis.

Da takoj v začetku omenimo še nekaj, je treba poudariti, da praznujemo hkratu z jubilejem "Lublanskih novic" tudi jubilej slovenskega tiskarskega škrata. V naslovu je namreč bila tako groba in vidna napaka v imenu tiskarja, ki se glasi namesto Egerja — Egerga. Torej je že prvi slovenski časnikar začel s tisto maloslavno, toda zelo običaj-

no napako slovenskega časnikarskega stanu: s povrnostjo, ki je tedaj bila manj opravičljiva spričo skromnega in malostranskega dela, ki ga je v tedanjih malih razmerah časnikar imel.

Vodnik je začel misliti na izvedbo svojega časnikarskega načrta takoj, ko se je stalno preselil v Ljubljano. To je bilo avgusta 1796. Za svoj načrt je dobil tiskarja Egerja, ki je bil sodeč po tem vnet za nove in napredne stvari, poleg tega pa tudi spreten in trgovsko sposoben založnik, ki je slutil, kaj je zaradi novega časa privlačno in najbrž tudi dobičkosno.

Valentin Vodnik je imel s svojim listom dva namena: hotel je osnovati po vzoru velikih in bolj kulturnih evropskih držav redno obveščevalni organ, ki naj bi Slovence seznanjal s svetom, njegovim gibanjem in pridobitvami. Ta namen je utemeljen že v vsem prejšnjem Vodnikovem literarnem in prosvetno publicističnem delu. Program njegovega lista izraža Vodnikova pesem, natiskljena na prvi strani prve številke "Novice":

"Je kasha savrela,
So terga kej nit?
Moj sosed kaj dela?
Sim barat she sit.
Al vumnosti imajo

po svejti kej vezh?
Al druga kej snajo
Ko hrushe sam pezh?"

List ni bil namenjen inteligenci in takozvanim boljšim stanovom, saj so ti bili izključno nemškega mišljenja in so imeli na razpolago poleg ljubljanskega nemškega glasila tudi veliko nemških in italijanskih in francoskih časopisov.

"Novice", ki so bile pri svojem poročanju navezane zgolj na pisane tuje vire in na ustna sporočila, kar se tiče domačih novic, so bile list za preprosto slovensko ljudstvo, ki je bilo v tem oziru docela zanemarjeno. Nemščine ni znalo, drugje pa ni moglo priti do vesti o dogodkih in gibanjih, ki so tedaj razburjali Evropo in Avstrijo. To delo so hotele vršiti Vodnikove Novice, vrh tega pa naj bi bile tudi svetovalec v vseh ljudskih potrebah in težavah. Torej se je Vodnik docela zavedal vloge, ki jo mora časopis igrati v prebujanju, izobraževanju in socialnih potrebah malega, zaostalega naroda.

Drugi namen Valentina Vodnika z "Novicami" pa je bila nega in širjenje slovenskega knjižnega jezika, katerega je Vodnik hotel poplemeniti in ga dvigniti na višino, kjer bi lahko ustrezal tudi izobraževalnim in obveščevalnim potrebam slovenskega razumnika, ki se je tedaj tudi precej zaradi zaostalega in neobgledenega jezika odtujeval svojemu ljudstvu in svojim nalogam o slovenskem občestvu. Temu svojemu teženju je dal Vodnik izraza v posvetilu, katero je napisal lastnorčno na prvi vezani izvod "Novic", ko ga je poletil 1798, nesel v licejsko knjižnico: "Oče Marka Pohlin me je kranjsko pisati učil 1773; al od takrat sim iz lupine zlezel inu se v teh novicah drugači iz vsih dosedajnih kranjskih pisacov norea delati začnem. Egar me je nagovoril, rad sim moje tumpasto pero njemu v štero posodil: se kremžim, se pačim inu gledam, kako bi naš jezik narbol po drugih, že osnaženih evropskih jezikih perrezal. Brave! ti boš sodnik."

"Novice" so v začetku izhajale vsako sredo in soboto. Že šest tednov po prvi številki pa je Vodnik v listu naznanil, da postanejo "Ljubljanske Novice" tednik. Na leto je Vodnikov list veljal 3 goldinarje, posamezna številka pa tri krajearje. Izhajale so pod Vodnikovim urejevanjem tri leta. Ko pa jih je s četrtim letnikom dal iz rok, so sredi leta zaspale in je bilo treba čakati vse do 1843, ko jih je začel dr. Janez Bleiweis spet izdajati.

Prva številka "Novic" se začneja z omenjenim Vodnikovo prigodnico, za njo pa objavlja list "General pardon", to je razglas o oprostitvi kazni vojaškim ubežnikom. Nadalje je list prinesel uradne razglase in poročila, ki pa so bila prevejeno prevetena, da so lahko bralci uganili med vrstami marsikaj, o čemer se avstrijskim uradnikom ni niti sanjalo, da bi mogli njihovi fermani vsebovati. Cenzura je tedaj znala še slabo slovensko in še ni

imela velike prakse s prebrisanimi časnikarji. Poročila so bila iz Španije, kakor so danes, iz Dunaja, iz Francije in iz Rusije, ki je bila Vodniku zelo pri srcu kot mogočna slovanska država. Vesti so bile samo o vojnah in o sklepanju miru, sporazumov in dogovorov, torej kakor da bi začele "Novice" izhajati danes.

V prvi številki so v pristavku tudi razglasili raznih graščinskih gospodov, ki so tedaj izvrševali sodstvo nad svojimi podložniki. V prvi številki pa je tudi objavljen že prvi slovenski oglasni in-serat, ki se glasi takole:

"Ena dobro zidana na lepim kraji ležeča Hiša v Lublani je vsak dan na prodaj, nese letni-ga činža, ali najema 248 fl.: kupi-želni nej se per natiskalcu teh novic oglasijo."

"Novice" so imele, kar je še danes za vsak list važno, dobre zveze z ljubljanskim magistratom, kjer je županil Slovenec dr. Anton Podobnik, rajtocifir, to je nekak načelnik vojaškega urada pa je bil Jakob Glavan, ki je objavil v prvi številki naslednji zanimiv razglas:

"Na naprej pernesejne oberstarja tukaj ležečih Hesov je čast Kresia ta 11. dan grudna vkazilo vandala, de hesovskim gmej soldatam nima nobedin nič posodit: Katerkol drugač sturi, ne bo njega terjanje od nobene Gosposke zaslišano, temvču nej škodo sam sebi perpiše."

Razglas se je nanašal na vojake hesenskih regimentov, ki so očitno delali pufe, ki jih niso plačevali, da so se morali ljubljanci obračati h gosposki po pomoč.

"Novicam" so zelo nasprotovali avstrijski uradniki in Nemci, češ, da Vodnik z njimi razburja Ljubljano in prinaša neresnične novice. To je cikal na Vodnikove potegavščine cenzurnih uradnikov, ki jim je ušlo v "Novicah" marsikaj, česar niti Nemci niso smeli vedeti.

Podlistka "Novice" še niso imele v sedanji obliki, pač je Vodnik začel v njih objavljati svoje znano "Povedanje od slovenskiga jezika", kjer poleg zgodovine slovenskega jezika, slovs-tva in slovenskega naroda piše o slovenskem pravopisu ter o veličini slovanstva. Ta Vodnikova razprava je izhajala v prvem in drugem letniku "Novic" in nadomešča listu uvodnike in podlistek.

Ob stoštiridesetletnici tega Vodnikovega dela je prav, da se ga spomnimo. V skromnih "Lublanskih novicah" leže prvi začetki slovenskega strem-ljenja, da s časopisjem in z drugimi obveščevalnimi sredstvi, zlasti pa danes z radijem brez katerega časopisja ni, stopi ob bok svetovnim narodom.

Sodobniki so bili Vodniku krivi sodniki. Njegovo časnikarsko delo je zdaj po stoštiridesetih letih dosti bolj jasni zglede zaslug za slovensko prebujanje in izobraževanje. Oče Slovencev, dr. Janez Bleiweis je "Novice" označil kot Vodnikovo "zlato svetinjo".

In ni pretirano govoril...

ŠIRITE AMER. SLOVENCNA

DARILA ZA VELIKONOČ

ki jih bote poslali svojim domačim ali znancem v stari kraj za praznike, bomo odpravili točno in zanesljivo na svoje mesto. Denar se dostavlja prejemnikom brez vsakega odbitka v dinarjih ali ameriških dolarjih, kakor pošiljatelj želi. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.55.....100 Din	Za \$ 5.00 pošljite.....\$ 5.75
Za \$ 5.00.....200 Din	Za \$10.00 pošljite.....\$10.85
Za \$ 7.20.....300 Din	Za \$15.00 pošljite.....\$16.00
Za \$ 9.50.....400 Din	Za \$25.00 pošljite.....\$26.10
Za \$11.70.....500 Din	Za \$40.00 pošljite.....\$41.25
Za \$23.00.....1000 Din	Za \$50.00 pošljite.....\$51.50
Lire:	
Za \$ 3.50.....50 lir	
Za \$ 6.40.....100 lir	
Za \$29.00.....500 lir	

Ker se kurz večkrat menja, so cene podvržene spremembi.

Vsa pisma in pošiljave naslovite na:

JOHN JERICHI
(V pisarni "Amer. Slovenca")
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Naš glas

"DNEVI KATOLIŠKEGA TISKA"

P. Bernard

Samo par vrtic bom napisal za uvod.

Pred tremi tedni je bil v Clevelandu pri Mr. Antonu Grdini posebne vrste sestanek. List "Ave Maria" je bil namreč povabil na sestanek vse svoje clevelandske zastopnike in zastopnice, zraven jim je pa naročil, naj privedejo s seboj svedene te nalogi in ker imata oba imenovana lista ravno sedaj svoji kampanji.

Odziv na ta vabila je bil tako dober, da se je zbralo tisti večer pri Grdinovih 35 ljudi. Seja je trajala skoraj dve uri in je bila tako zanimiva, da so skoraj vsi rekli: Zakaj že nismo zdavnaj začeli s takimi sestanki? In potem so rekli: Dajmo vsaj zanaprej večkrat skupaj priti!

Misel je rodila misel, beseda je dala besedo — in iz tega majhnega in preproste-ga začetka se je izkristaliziral sklep, da se bodo vršili po raznih naselbinah v najbližji bodočnosti tekozvani DNEVI KATOLIŠKEGA TISKA.

To je prvo naznanilo in obenem opozorilo, kaj se pripravljaja. Za enkrat sta se združila samo lista Amerikanski Slovenec in Ave Maria za skupno delo na teh dnevih. Skušali bomo imeti tak DAN KATOLIŠKEGA TISKA v vsaki naselbini. Začeli bomo takoj, ker je ravno ta mesec posvečen tej nalogi in ker imata oba imenovana lista ravno sedaj svoji kampanji.

Takoj bomo pa tudi pozvali na sodelovanje še druge katoliške liste in udruženja, da gredo z nami na delo. Želimo moralne in finančne podpore.

Na drugem mestu v tem listu boste našli poziv na prvi tak shod, ki se ima vršiti v Chicagi. V prihodnjih številkah boste videli tudi natančneje očitran program in vse, kar spada v tak poziv. Tu sem hotel samo na kratko spozoriti našo javnost na to, da boste vedeli, kaj se pripravlja.

Naj h koncu izrečem željo, da bi ti shodi ali DNEVI KATOLIŠKEGA TISKA rodili

med nami mnogo uspehov. Tisti skupini 35 zastopnikov in zastopnic v Clevelandu pa izražam iskrene čestitke, da se je ta misel rodila na njihovi seji in dala pobudo za vse nekaj večjega nego je bila tista seja sama na sebi. Bog daj mnogo uspeha!

NAZNAILO IN PRIPOROČILO

Vsem našim dragim naročnikom v Sheboyganu, Wis., in tamošnji okolici sporočamo, da je sprejela zastopništvo za naš list "Am. Slovenec", znana in ugledna Mrs. Johana Vichar, katero je pooblaščen sprejemati naročnino za naš list, oglase, knjige, plošče in za vse druge zadeve v zvezi z našim podjetjem. Naročnikom in vsem drugim v ugledni sheboyganski naselbini jo pravtoplo priporočamo, da ji gredo na roko in ji pomagajo šriti dober tisk.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 6523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

VELIKA KAMPANJA

Nagrade za nove naročnike, kakoršnih še ni bilo

Traja 100 dni od 20. jan. do 30. aprila '37

KAMPANJE SE LAHKO UDELEŽ I VSAK BREZ RAZLIKE, VSI STARI IN MLADI

Kampanjske nagrade so letos prava posebnost. Vsak, ki se kampanje udelež, dobi poseben katalog, v katerem je nad 150 različnih vseh vrst predmetov, določenih kot kampanjske nagrade za pridobivanje novih naročnikov. Udeležite se kampanje in bodite tudi Vi deležni teh lepih, bogatih in praktičnih nagrad.

Kako se udeležite kampanje?

Tako-le: Pojdite takoj na agitacijo. Stopite h svojim sorodnikom, prijateljem ali znancem. Pridobite med njimi novega naročnika. Pošljite zanj naročnino na Upravo "Amer. Slovenca" in ta vam bo poslala 4 KAMPANJSKE KUPONE za vsak dolar, ki ga bote poslali za nove naročnine. Zraven vam bo Uprava poslala naš kampanjski katalog, v katerem je objavljenih nad 150 vseh vrst različnih predmetov, ki so določeni za kampanjske nagrade. Iz teh si bote izbrali svojo nagrado. S tem se bo vam poslalo še vsa nadaljna pojasnila k temu. — Glavno je za vsakega, da takoj začne in se čimprej prijavl s kako novo naročnino, nakar prejme vsak še nadaljna pojasnila.

Druga posebnost

v letošnji kampanji so letne volitve. Izvoliti je treba Nadvojvodo ali Kraljico vseh naročnikov. Na kak način se vršijo tozadevne volitve letos, je pojasnjeno v posebnem oglasu v tej številki pod naslovom: "VELIKE KAMPANJSKE VOLITVE" — Prečitajte ga!

Zdaj pa vsak na delo!

Ne odlašaj, češ bom jutri. Današnji dan je, jutrišnji dan bo imel zopet svoje dolžnosti. Pridobite čimpreje morete novega naročnika in ga pošljite na Upravo. Ta vam bo poslala katalog kampanjskih nagrad in vsa nadaljna pojasnila.

NAROČNINA ZA "AMER. SLOVENCA STANE:

Za celo leto \$5.00; za pol leta \$2.50

ZA CHICAGO IN INOZEMSTVO PA:

Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00

Naročnine pošiljajte na

Uprava Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road

Chicago, Illinois

"MATI SKRB"

ROMAN

Spisal
Herman Sudermann
Prevedel
Mirko Javornik

Napisal je to mlajši Erdman. Pavlova roka je iskala noža; za hip se mu je zdelo, ko da bi ga lahko tu sredi cerkve potegnil svojemu sosedu; izpulil mu je list iz rok in ga raztrgal na kosce.

Elsbeth je začudeno zrla proti njemu, in župnik ga je opomnil k miru. Zdaj se je sam prestrašil lastne drznosti. Erdman na sta morala najbrž opaziti, da v tej stvari ne pustj nobene šale in nista več poskušala, da bi ga pikala z Elsbeth...

Zadnjo nedeljo pred binkoštni je bila birma. Pavel ponoči ni mogel spati, pred sončnim vzhodom je nalahno vstal, oblekel novo črno obleko, ki mu jo je podarila za to slovesnost dobra teta, in obhodil tihi dvor ter rosna polja prav tja do barja, ki je v cvetnih obleki vse praznično ležalo pred njim. Vpričo vzhajajočega sonca je sklenil roke in vroče molil. Ta dan je hotel začeti novo, boljše življenje, vse zamere odpustiti in ljubiti svoje sovražnike, kakor je zapovedal Kristus...

Tedaj se je spomnil noža, ki ga je nekoč nabrusil za Erdmanna; potegnil ga je iz žepa in ga zagnal v sredo močvirja, kjer se je z grgranjem pogreznil v mlako. — Vroče solze so se mu udrele iz oči. Slab in zavržen se je zdel samemu sebi in čisto nevreden, da bi stopil pred božji oltar... Komaj da si je upal vrniti se nazaj. Šele ko sta dvojčici v svetlo novih oblekah z radostnimi krikli planili nanj, se je sprostil in olajšal. Objel je sestriči in objubil, da jima bo zvest pomočnik in prijatelj.

Potem je prišla mati, oblečena v obledele svileno obleko, ga poljubila na čelo in na lice in dolgo držala njegov obraz med svojimi dlani ter mu odkrito zrla v oči. — Hotela je nekaj povedati, a ni spravila iz sebe več kakor: "Moj fant, moj ljubi fant!"

Celo oče je bil danes prav rožnate volje. Prijel ga je za obe roki in mu dolgo govoril, kako se mora učiti, kako mora v življenju svoj pogled upirati v velike stvari in posnemati njega, svojega očeta, ki ga je sicer vedno preganjala nesreča in so ga ropali hudobni ljudje, ki si pa ni dal vzeti poguma, da ne bi stremel proti zvezdam, celo iz te bedne luknje, v katero ga je pogreznila sovražna usoda. In mrščil je obrvi ter ril po laseh in bila ga je sama vzvišenost in veličina duha.

Pavel mu je poljubil obe roki in vse objubil.

Ob osmih je videl, da je po kolovozu, ki je držal čez poljano, drdrala mimo kočija, in njeno srebrno okovje se je lesketal v jutranjem solncu.

Dolgo je gledal za vozom. Vse mu je bilo ko sen... Čutil se je tako neskončno srečnega, da je bil od same sreče v zadregi. "S čim sem le to zaslužil?" se je izpraševal in potem je začel premišljati, kaka bo neki prva skrb, ki ga bo iztrgala iz te blaženosti. — Ko sta mu dvojčki naznanili, da je voz za v cerkev pripravljen, je čutil, da je žalosten in potr. —

Na župniškem vrtu, kjer je cvetel jasmnin in lipovka in na čigar tratah so blesteli sončni prameni, sta bili dve peščici ljudi, ena črna, druga bela, ločeni med sabo. Prvo so bili fantje, drugo pa dekleta.

Elsbeth je bila v snežno beli obleki s čipkastim robčkom čez prsi, bela in vonjiva kakor glogov cvet.

Lica je imela zelo bleđa, oči je neprenehoma povešala in se igrala zdaj s pesmarico, zdaj s šopkom lipovke, ki ju je držala v rokah.

Pavel je dolgo zrl proti njej, ona ga pa ni videla. Najbrž ni hotela, da bi jo kaka svetna misel motila v sveti zbranosti.

In potem je prišel župnik. Zvonovi so zvonili — in orgle so bučale — in počasi je korakal spreved v dvojicah pred oltar.

Pavel je stopal tik za Erdmannoma, ki sta v dolgih črnih suknjah gledala čisto resno in pošteno. Nenadno ga je zavest krivde obšla z novo silo. Nagnil se je malo naprej, ju lahko sunil v hrbet in šepetal z mokrimi očmi: "Odpustita mi, dosti hudega sem vama storil."

Sunila sta drug drugega s komolci v boke in se pobalinsko muzala. Eden se je napol obrnil in šepetal s trpečim obrazom, ki ga je vsega polnila prezirana in žaljena nedolžnost: "Sin moj, odpustam ti."

Pavel je dobro čutil, da se norčujeta iz njega, a srce mu je bilo tako polno požnosti in ljubezni, da ga vse zasmehovanje sveta ni moglo nič zadeti.

Vrste otrok so se razvrstile na obeh straneh oltarja.

Pavel je vrgel boječ pogled po cerkvi, ki je bila nabita ljudi, a ni mogel nikogar spoznati.

Ura govora je prešla. Strmel je predse v tla. Vse mu je bilo ko sen.

Časek pozneje je čutil, da mu koleno počiva na mehki blazini, in na glavi župnikovo roko... Kaj mu je govoril, ni slišal. Videl je Elsbeth, ki je tam čez tiho jokala v robec, in mislil: "Le jokaj, le jokaj, kmalu se boš spet smejala."

In potem se je vprašal, zakaj se pač vsi ljudje toliko smejejo, ko je vsem vendar tako malo smešnega na svetu.

Orgle so se oglasile s pesmijo "Hvala večnemu Bogu" — svetlo je zavriskal zbor sosese — tedaj je odromal njegov pogled k soncu, ki je v mavričnih lučih udarjalo skozi barvasta okna.

In ko je tako strmel v igro barv, se je nenadno prestrašil. Prav onstran križa, ki je kronal oltar, je stala neznansko velika, sivo oblečena žena in zrla iz velikih votlih oči nanj... To je bila Magdalena Spokornica.

Čutil je, kako ga je mrzlo preletelo. "Mati Skrb," je zamrmral in sklonil glavo, kakor da hoče ponižno sprejeti vse, s čimer ga bo obdarila za življenje.

In ko je spet dvignil glavo, je sonce sijalo še krasneje kot prej.

Zareče rdeče in zeleno so blesteli in tleplameni in pleli sivi ženi svetlo glorio okrog glave.

Ona pa je sredi veselih barv in krasote žalostno strmelala iz velikih, votlih oči nanj...

Tedaj so orgle z opojnim sozvočjem planile v poigro... Vesel trepet je šel po sosesk... roj otrok je hitel, da se vrže svojcem v objem... in iz Elsbethinih solznih oči ga je zadel prijazen pozdravljajoč pogled.

(Dalje prih.)

RAZNE NOVICE IZ DOMOVINE

Huda nesreča
V Tremerju se je zgodila težka železniška nesreča, katere žrtev bi kmalu postal 23 letni breposelni delavec Alojzija Zakrajšek, iz Ravnika občina Bloke v logaškem okraju. Par dni poprej je Zakrajšek prišel v Celje kjer je upal dobiti kako zaposlitev. Ker mu ni uspelo, se je nameraval odpeljati z vlakom proti Zagrebu. Do nesreče je prišlo, ko je Zakrajšek blizu čuvajnice v Tremerju padel z vlakom na tračnice in se hudo poškodoval.

Kraljev spomenik v Ljubljani
V Ljubljani bodo postavili spomenik kralju Aleksandru Ujedinitelju. V ta namen že nekaj let zbirajo prispevke, da bo spomenik čim dostojnejši.

Z nožem
Žrtev napadalcev je postal 21 letni posestnikov sin Jože njen.

Jamnikar z Gorice pri Dobrni.
Ko se je vračal domov iz gostilne, sta ga napadla posestnikova sinova Jože in Adam J. iz Vrbe pri Dobrni in ga zabolila v hrbet. Težko poškodovanega so odpeljali v celjsko bolnico.

Med stroji
V mariborski tekstilni so razkladali stroje z voza. Pri tem je težak stroj stisnil 21 letnega tovarniškega ključavničarja Eriha Filipiča s tako silo, da mu je zdrobil koleno.

Požar
Na gospodarskem posloplju Martina Tamše v Vrhah na Štajerskem je izbruhnil požar, ki je poleg posloplja uničil večje množice sena, slame in detelje, razno gospodarsko orodje in pet kokoši, da znaša škoda nad 42.000 dinarjev. Sumijo, da je bil ogenj podtaknjen.

Velike kampanjske volitve! Nadvojvoda ali kraljica?

V letošnji kampanji bodo prava posebnost letošnje kontestne volitve kakoršnih še ni bilo. Naročniki "Amer. Slovenca" bodo v tem času izvolili zopet tri osebe na sledeča častna in odlična mesta:

- Oni tekmeč ali tekmovalka, ki bo prejel(a) do zaključka kampanje do 30. aprila 1937. najvišje število glasov, bo izvoljen(a):
Če moški: ZA ČASTNEGA NADVOJVODA vseh naročnikov "Amer. Slovenca".
Če ženska: ZA ČASTNO KRALJICO vseh naročnikov "Am. Slovenca".
- Oni tekmeč ali tekmovalka, ki bo prejel(a) do zaključka kampanje drugo najvišje število glasov, bo izvoljen(a):
Če moški: ZA ČASTNEGA VOJVODO v pomoč Nadvojvodi ali kraljici.
Če ženska: ZA ČASTNO PRINCEZINJO, v pomoč Nadvojvodi ali kraljici.
- Oni tekmeč ali tekmovalka, ki bo prejel(a) do zaključka kampanje tretje najvišje število glasov, bo izvoljen(a):
Če moški: ZA ČASTNEGA PRIBOČNIKA Nadvojvodi ali kraljici.
Če ženska: ZA ČASTNO DVORNICO Nadvojvodi ali kraljici.

POLEG ČASTNIH TITELNOV DOBIJO GLAVNI ZMAGOVALCI ŠE NASLEDNJE NAGRADE:
Prvi ali glavni zmagovalac(ka) prejme častno nagrado:

ZMAGOSLAVNO SREBRNO KUPO

Drugi zmagovalac(ka) prejme častno nagrado:

KRASNO ZLATO URO

Tretji zmagovalac(ka) prejme častno nagrado:

KRASNO ZLAT PRSTAN

Na vseh nagradah bodo v spomin na to kampanjo vrezana imena zmagovalcev.

PRAVILA ZA KONTEST SO:

- Kandidat za to tekmo postane lahko vsaka oseba moški ali ženska, bodisi, da se priklasi sam(a), ali ga(jo) nominira kdo drugi. Od te pravice so izključeni samo oni, ki so vpisani v upravi, uredništvu ali tiskarni A. Slovenca.
- Pogoji za nominacijo ali priklazenje kandidatov so: a) z priklazenjem ali z nominacijo se mora poslati najmanj enega novega naročnika za list A. Slovenec z naplačilom naročnine; b) tako priklazen, ali po drugem nominiran popularni kandidat se objavi v listu.
- Glasovanje se vrši po sledečem redu: a) Glasovanje se vrši 100 dni od 20. januarja 1937 pa do 30. aprila 1937. Veljavnost in število glasov je razdeljena v dve dobi, kakor sledi: b) Glasovi se štejejo po Upravi "Amer. Slovenca" prejetem denarju za naročnine za list in sicer: c) V dobi od 20. JANUARJA 1937 pa do 15. MARCA 1937 šteje vsak dolar, ki se plača na račun poravnave ali obnovitve STARE NAROČNINE 1000 (en tisoč) glasov. Vsak dolar, ki se plača v tej prvi dobi za NOVE NAROČNINE, šteje 10.000 (deset tisoč) glasov. d) V drugi dobi začetni z 16. MARCEM 1937 pa do 30. APRILA 1937. se število glasov za vsak za naročnino plačan dolar zmanjša za polovico od števila v prvi dobi in sicer šteje vsak dolar, ki se plača v tej drugi dobi na račun poravnave ali obnovitve STARE NAROČNINE 500 (pet sto) glasov. Vsak dolar, ki se plača v tej drugi dobi za NOVE NAROČNINE šteje 5000 (pet tisoč) glasov.
- Novim naročnikom se smatrajo samo taki, ki zadnjih 6 (šest) mesecev od dneva, ko prejme Uprava za nje naročnino, niso bili naročniki na list.
- Novim naročninam se ne smatrajo taki slučajji, n. pr. da bi se listu odpovedal mož in bi se žena naročila, ali obratno. To je, da bi se enemu list ustavljal in naslovil na drugega. Dovoljeno pa je, če se želi naročiti mož zase in žena zase in da oba prejmeta vsak svoj list. Isto velja za sinove in hčere v eni in isti družini, na enem in istem naslovu.
- Vsak, ki pošilja naročilo, mora jasno omeniti, komu naklanja svoje glasove. Pravico do volitve ima vsak, ki pošilja naročnino.
- Glasove se tedensko objavlja v listu.
- Za slučaj, da se pripeti pri objavi glasov kaka napaka, sprejema list le to odgovornost, da objavi pravilno popravilo.
- Vsakdo lahko priklasi ali nominira samega sebe ali kogarkoli drugega ter nakloni svoje glasove samemu sebi ali komurkoli drugemu.
- Glasov, ki so enkrat objavljeni v listu se ne more prenesti v korist drugemu kandidatu; lahko pa jih vsak po želji nakloni komurkoli, dokler niso objavljeni.
- V slučaju, da pri zaključku kampanje dobita dva kandidata z najvišjim številom glasov enako število, dobita oba enako nagrado.
- V kakem morebitnem sporu med kandidati in agitatorji v tej kampanji ima končno in zadnje razsodbo Uprava lista.

Pisano polje

J. M. Trunk

Znamkanje.

Bilo je pred zadnjo vojsko, ko je Anglija hudo krivo začela gledati na nemško konkurenco pri svetovnem trgu. Morda so razboriti Nemci marsikaj spravili na trg kot angleško blago, pa je bilo le nemško. Angleži so zahtevali, da mora vsako blago imeti znamko, kje je bilo izdelano, toraj "made in England," made in Germany, "made in U. S. A." itd. Nemci so pa tudi začutili "focoko", klobuto. Izdelali so pa Nemci parnik "Deutschland", ki je bil brezdvomno v vsakem oziru prvi in najmodernejši parnik na svetu. Ko je ta parnik priplul na svojem prvem potovanju v Southampton na Angleškem, so mu Nemci na vidnem mestu naredili napis: "Made in Germany". Angleže je tako "znamkanje" strahovito skelelo, pa so morali zaustaviti mirno utakniti v žep.

Pojavila se je v novejših homatijah prava manija tega znamkanja na nasprotni strani. Znamka "fašist" se prilepi vsemu in vsakemu, ki ni s ko stmi in klako požrl "demokracijo" in narobe je znamka "demokracija" nalepljena na vse, dasi na "blagu" niti najmanjše demokracije ni najti. Vsak katoličan, in tu gre to znamkanje do samega papeža, kakor je razvidno iz raznih depikov v nasprotnih listih, ki brani svoje versko prepričanje, je — fašist, papež toraj največji fašist. Enako pa je Rusija vsa — demokratična in demokracija je brez vsake pimesi v Rdeči Španiji. Stvar meri že na pravo psihopatično manijo, na pravo norenje. Sovjetski režim se v bistvu prav nič ne razločuje od Hitlerjevega nazijskega režima. Ako so toraj naziji na Nemškem fašisti, potem (so prav enaki fašisti tudi Stalinove oprede v Rusiji). Novo znamkanje bi bilo toraj na mestu, in dosledno bi se moralo govoriti o sovjetskem fašizmu in o sovjetskih fašistih, ki bi se prilagalo prav vsem komunistom. Morda pride do novega združenja, da se ustanovi nova "liga zoper vojsko in sovjetski fašizem."

Ako bi mi začeli tako znamkati, bi bila prednost na naši strani, ker bi bila na naši strani tudi — resnica, na nasprotni strani pa je prazna nora manija.

Ni pa nobenega dvoma, žal, da se mnogi dajo zapeljati po tem nasprotnem znamkanju, in ne vejo, kaj delajo.

Rešeno.

Špansko vprašanje je rešeno, kakor naznanja to tudi "Enakopravnost". Pegler je sarkastično komentiral izjavo jezuita Parsonsa o potrebi raznih reform na Španskem, in vse je rešeno. "... končne odgo-

vornosti (za civilno vojno v Španiji) ne nosi Moskva, temveč jo nosi tista španska katoliška duhovščina, ki je služila izkoriščevalcem in ignorirala reveže..." Vrlo enostavno. Sicer je Trotzky že davno prej namignil, da bo Evropa vzplametela na dveh koncih, in v Moskvi so znali vrlo dobro prikriti namene za svetovno revolucijo, ki pa ni mrtva, reforme so bile potrebne, zdaj je "demokracija" vzela te reforme sama v roke, in jih je temeljito izpeljala, duhovniške je kratkoma pomandrala, cerkve in zavoda požgala, na — odsihpal, ko ne bo vsega v izobilju, in tega ne bo, to stoji, bo vsaj katoliška duhovščina vsaj v enem slučaju brez krivde ker te duhovščine ne bo. Presto.

HOCETE napraviti veselje vašim hčeram in sinovom? Dobro, tedaj poskrbite, da dobite čimprej katalog kampanjskih nagrad od Uprave "Amer. Slovenca"!

DRVA NA PRODAJ

Imam na prodaj trda drva

po sledeči ceni:

MAPLE CORD WOOD

\$12.50 @ cord, 3 cut

MAPLE SLABS

\$11.00 @ cord, 3 cut

Dam pošteno mero in pripeljem na dom.

Telefonirajte naročilo: 1258 W

LOUIS FLORJANČIČ ml.

(Ljubljana)

Sheboygan, Wisconsin

VELIK BLAZNIKOV PRA TIKA

ZA LETO 1937

JE TUKAJ!

Kakor vsako leto, je tudi letos prav zanimiva. Krasijo jo lepe številne slike in druge zanimivosti. Naročite jo takoj dokler zaloga ne poide, da ne bote pozni. Stane s poštnino vred

25 centov

Naroča se od:

Knjigarna

AMER. SLOVENEK

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Ill.

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street,

Sheboygan, Wis.

Telefon: 85 — Res. 4080-W

Ne bodite sužnji neprebave

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Zelodčno
zdravilo
iskreno
priporočano

— Pišite po brezplačen vzorec —
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Send me a free sample.
Name .....
Address .....

(Pri vsaki
družini)

Zdaj je čas, da si naročite

Naročniki jih bodo dobili prihodnje jeseni in sicer naslednje knjige:

1. KOLEDAR za leto 1938.
2. VEČERNICE, povest "Iznani menihi".
3. DRUŽINSKI MOLITVENIK.
4. ŽIVLJENJE SVETNIKOV, 12 snopič.
4. BAJTARIJ, lepa povest.

Mohorjeve knjige

Naročnino na Mohorjeve knjige sprejemamo samo DO 6. MARCA 1937. Na poznejša naročila se ne bo mogoče ozirati. Kdor ima namen in želi si naročiti Mohorjeve knjige za leto 1938. naj to stori takoj.

KNJIGE STANEJO \$1.25

Naročila za Mohorjeve knjige za Ameriko sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois